

Zpráva z akce „Jak podporovat rozvoj malých obcí - příklady úspěšných projektů PRV“

**11. – 12. května 2023
Třeboňsko**

Úvod

- Dvoudenní exkurzi na Třeboňsko v květnu zorganizovaly s podporou Celostátní sítě pro venkov místní akční skupiny MAS Sedlčansko a MAS Svatojiřský les s MAS Třeboňsko. Tématem exkurze byla podpora podnikání v malých obcích a na maloměstě. Cílem bylo seznámit se s možnostmi podpor, které zemědělství aktuálně nabízí, včetně financování pomocí SP SZP v novém programovém období 2023-2027. Akce se zúčastnili zástupci obcí a ti, kteří se podílí v různých pozicích na hodnocení výběru projektů Programu rozvoje venkova. Jednalo se o 53 osob. Exkurze cílila na malé obce, tolik typické pro obě dvě MAS, působící na samé hranici, ale na geograficky přesně opačném konci Středočeského kraje. Účastníci exkurze navštívili osm projektů PRV, dva brownfieldy, jeden řadu let fungující, druhý stále v rekonstrukci, ale produkující pивní mok, dále projekty z jiných národních i evropských programů, a při večerních prezentacích se představila řada příkladů dobré praxe i inspirativních využití nových technologií a pracovních postupů či dobrých nápadů, které přispívají k udržitelnosti života na českém venkově.

Popis

- Na exkurzi se vyrazilo autobusem 11. května 2023, část posádky nastoupila na farmě Pojedy, v sídle MAS Svatojiřský les, další přistoupili v Kamýku nad Vltavou, ostatní se připojili ve Stráži nad Nežárkou. V městečku, které se proslavilo působením světoznámé operní divy Emmy Destinové, jsme si prohlédli velký brownfield, nacházející se přímo na náměstí nesoucí jméno slavné pěvkyně. Jednalo se o bývalý dřevozpracující podnik, který se od 70. let specializoval na výrobu dřevěných hraček a na přelomu milénia ukončil jejich výrobu. V roce 2010 zakoupil objekt současný majitel a využíval jej jako sklad. V roce 2020 byl na světě nápad – využít stávající módní trend a obnovit na tomto místě pivovar. O rok později mohli místní ochutnat první pivo z pivovaru Stráž, který tím po sto letech obnovil tradici strážovského piva. Dobrý nápad a ještě lepší realizace.

- Nedaleko od Stráže nad Nežárkou leží jedna z jejích částí – obec Cep, kde hospodaří na necelých 50 hektarech (z toho 26 ha orné půdy) malý zemědělec Libor Leština pod pečlivým dohledem svého otce. Kromě rostlinné výroby a pastviny má i menší stádo hovězího dobytka a dva koně. Jeho farma nás nadchla svoji čistotou a upraveností v souladu s okolní dosud nenarušenou přírodou. Oba hospodáře pak potěšila možnost čerpání podpory na dva projekty PRV, na které i zemědělci s tímto množstvím půdy s pomocí MAS Třeboňsko, „dosáhli“. Neopomněli zdůraznit, že bez dotace PRV by se do koupě lučních válců, šetrně udržující místní často vlhká pole a výkonnějšího shrnovače píce pravděpodobně nepustili.

- V odpoledních hodinách jsme navštívili Třeboň, a to dokonce samotné centrum, neboť přímo naproti vstupu do zámeckého parku z náměstí se nachází Monkey's bar, kde jsme navštívili další projekt PRV. Mladí podnikatelé otevřeli na tomto turisticky frekventovaném místě provozovnu v roce 2020, přesně v době nástupu koronaviru, takže byli nuceni redukovat nabídku služeb jen prostřednictvím prodeje z okénka. Nucená přestávka umožnila téměř komplexní přestavbu vnitřních prostor, částečně financovanou z projektu PRV. V rámci tohoto projektu došlo ke kompletní úpravě podzemních prostor, vybudování a zařizení baru, který získal zcela nový charakter a stal se lákadlem zejména pro mladší návštěvníky. Jak nám sdělili místní, díky této úpravě nekončí v centru Třeboně život úderem 17. hodiny.

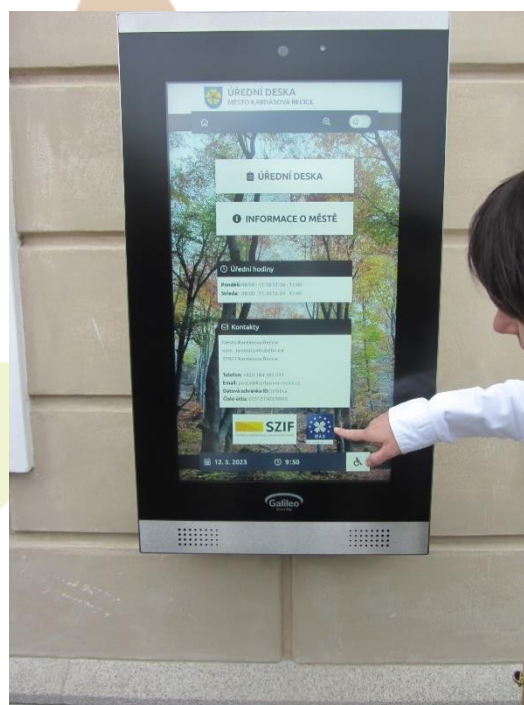
- V osadě Dvorce u Třeboně nás čekal historický objekt, coby bývalý statek, který je od roku 1992 příkladně opravován. Díky postupným úpravám se v minulosti zchátralý objekt mění na krásné místo pro dovolenou i s poučením. Kromě ubytování, restaurace s proslulou kuchyní zde navázali na zemědělské podnikání a mj. chovají 70 kusů dobytka plemene charollaise. I zde využili projekt PRV, v tomto případě k vybavení kuchyně. Nově pořízené zařízení pro teplý i studený bufet výrazně přispělo ke zvýšení komfortu návštěvníků a tím i atraktivnosti ubytování.

- Po večeri jsme se přesunuli do konferenční místnosti, kde zástupci přítomných MAS představili nově realizované projekty PRV a způsob jejich administrace od jejich vypsání, přes hodnocení a výběr až po jejich propagaci. Obsáhlá diskuse se poměrně brzy stočila i na očekávání od nového programového období PRV (novou terminologií projektové části Společné zemědělské politiky – SZP). Otevřena byla i problematika jednoho z málo využívaných opatření PRV v uplynulém období 1.9.3 Spolupráce a avizovaných lepších podmínek pro tyto projekty, které v uplynulém období nenaplnily zájem ze strany předpokládaných žadatelů.

• První zastávkou druhého dne exkurze bylo malé městečko Kardašova Řečice a především radnice. Zde nás přivítala starostka Mgr. Dana Machová, která hned u vstupu představila nově realizovaný projekt PRV – elektronickou informační tabuli, která kromě povinných informací přináší místním ty nejaktuálnější zprávy o dění ve městě. Současně nás seznámila s komplexní obnovou radnice, která zachovala klasicistní ráz průčelí budovy z náměstí (i se zabudováním nového prvku - moderních hodin, které nenarušují historický charakter objektu), ale uvnitř se komplexně přeměnila v moderní administrativní objekt s řadou zasedacích místností, sloužících nejen zastupitelům, ale i spolkům a nejširší veřejnosti. Při prohlídce jsme jen žasli nad tím, co vše se dalo pořídit (v letech 2016 – 17) za 30 milionů korun. Není divu, že město dostalo za rekonstrukci ocenění Stavba roku 2018. V podkrovních, vkusně upravených prostorách, jsme si z oken knihovny mohli prohlédnout nově upravené náměstí s lavičkami a dalším mobiliářem, „důsledkem“ dvou realizovaných projektů podpořených soukromým subjektem v rámci plynofikace obce, na druhé straně nově zřízený sběrný dvůr s tříděním odpadů.

- Nedaleko od Kardašovy Řečice leží obec Pleše, kde nám starosta Jaroslav Marsa představil hned tři projekty PRV. Tím prvním byla oprava hřbitovní zdi z gabionů včetně zábradlí, což i díky povrchovým úpravám přilehlé části hřbitova umožnilo realizovat další nutné investice již z prostředků obce (osvětlení, chodník, výsadba dřevin či přívod zálivkové vody), nezbytné pro důstojné prostředí pietního místa. Dalším projektem PRV, který jsme v Pleších navštívili, je projekt přestavby prodejny smíšeného zboží. Jedná se o kompletní rekonstrukci prostoru; byly zde provedeny rekonstrukce a úpravy vodorovných i svislých konstrukcí, nové podlahy, podhledy, výplně stavebních otvorů, nové rozvody vodoinstalace, elektroinstalace, vzduchotechniky a další související práce a dodávky ve vnitřních prostorách prodejny. Dále byly provedeny úpravy zpevněných ploch, které souvisí s přístupem do budovy a částečná úprava střechy budovy. Jak je prodejna smíšeného zboží pro obyvatele Pleší důležitá, bylo možné vycítit i z hrdosti, s jakou nám pan starosta projekt představoval. Třetí projekt PRV, který realizovala obec, jsme navštívili až po obědě. Procházka po nově vybudované cestě, která je první ze tří plánovaných etap projektu rekonstrukce lesních cest, které užívá obec k svému hospodaření v okolních lesích, nám po dobrém obědě i před cestou domů přišla vhod.

Exkurze na sto procent splnila svůj plán, a snad ještě překročila očekávání při předávání příkladů dobré praxe a inspirace do další práce jejích účastníků, kteří se každý z nich svým příspěvkem podílí na trvalé udržitelnosti života ve venkovském prostoru.

Zpracoval: Ing. Miroslav Prokop

Dne: 11. 07. 2023